

Natuurkunde, gezond verstand en buikgevoel pleiten tegen het huidige onvolwassen klimaatbeleid

Posted on 16 oktober 2025 by Maarten van Andel

De Telegraaf publiceerde op 2 oktober een kritisch artikel van mijn hand over het klimaatbeleid van veel politieke partijen. Dit naar aanleiding van mijn boek de [Nieuwe Klimaat Kies Wijzer](#). Naast veel bijval oogstte dat artikel ook kritiek, op het ontbreken van een onderbouwing dat de groene beloftes van veel politieke partijen voortkomen uit peperduur wensdenken. Kritiek is zeer welkom, maar dit was een destructieve Pavlovreflex. In mijn artikel stond namelijk dat elke natuurkundestudent de onmogelijkheid van veel groene beloftes kan uitrekenen. Dat impliceert dat de onderbouwing er is, maar te exact en te uitgebreid is om in een algemeen krantenartikel van 500 woorden op te nemen.

De destructieve Pavlovreflex van veel mensen die het huidige klimaatbeleid aanhangen is om de betrouwbaarheid en deskundigheid van critici aan te vallen. Het zou veel constructiever en inclusiever zijn om een criticus zoals ik om onderbouwing te vragen, in plaats van mij het ontbreken ervan te verwijten. Men

zou mij ook een onderbouwing kunnen geven dat ik ongelijk heb. Zo'n onderbouwing heb ik nog nooit gezien. Iemand zei zelfs dat er geen wetenschappelijke waarheid bestaat, en dat het buikgevoel ook van belang is. Dat laatste beaam ik, en alle natuurkundige analyses bevestigen mijn buikgevoel dat de huidige energietransitie een doodlopende weg is.

Hernieuwbare energie kan niet voorzien in ons verbruik

Natuurkundig onderbouwde kritiek op de huidige energietransitie blijkt echter niet welkom in veel bestuurlijke, politieke en journalistieke kringen. Die onwetenschappelijke en niet-inclusieve attitude is een bedreiging voor onze democratie, en maakt de huidige energietransitie in toenemende mate ondoelmatig en dogmatisch. Ik laat me daar samen met duizenden andere natuurwetenschappers in binnen- en buitenland niet door ontmoedigen. Natuurwetten laten niet met zich spotten en appels gaan niet omhoog vallen, hoeveel belastinggeld en politieke moeite we daar ook insteken.

Natuurwetten verschaffen wel de sleutel tot een veel effectiever en goedkoper klimaatbeleid dan het huidige. Een gedegen rekensom van megawatts en kilowatturen laat zien dat het Nederlandse energieverbruik factoren groter is dan wat we in de komende 25 jaar met hernieuwbare energie kunnen bijbouwen, onderhouden en vervangen. Ons gezonde verstand en ons buikgevoel vertellen ons dan drie dingen: We moeten tot aan 2050 verstandig investeren in fossiele brandstoffen, we moeten dat aanvullen met meer kernenergie, en we moeten prioriteit geven aan energiebesparing. Dat is niet ingewikkeld, een kind kan de was doen.

Dat gezonde verstand en het buikgevoel worden versterkt door een scheikundige analyse van biomassa, dat dankzij voormalig Eurocommissaris Frans Timmermans nog steeds geheel ten onrechte als klimaatneutraal wordt aangemerkt in de EU. Uit die scheikundige analyse, van onder anderen de hoogleraren Louise Vet en David Smeulders, blijkt dat het kappen en verbranden van levende bomen de CO₂-uitstoot en CO₂-concentratie in de atmosfeer tot aan 2050 verhogen in plaats van verlagen.

Jong aangeplante bomen doen er zeker 30 tot 50 jaar over om de CO₂-uitstoot van de huidige boomverbranding weer op te nemen. Verder blijken ook bio-ethanol en

biodiesel geen CO₂ te besparen. Die worden gemaakt door de vergisting en raffinage van miljarden tonnen voedzame gewassen zoals mais en sojabonen. Dat vergt een gigantische hoeveelheid landbouwareaal, kunstmest, irrigatie en energie, en gaat ten koste van voedselproductie en bebossing in de wereld.

Wetmatigheden en wensdromen

Voorts toont een natuurkundige analyse van waterstof ondubbelzinnig aan dat bij het maken en weer verbruiken van waterstof tenminste tweederde van de energie verloren gaat. Dat is geen mening of politiek standpunt, dat is een natuurkundige wetmatigheid die niemand kan ontkennen en niemand kan veranderen. Dat moge politiek onwelkom zijn, maar wetenschappers hebben de plicht om dergelijke wetmatigheden te onderzoeken en te publiceren. Dat wordt wel eens weggezet als pessimisme, desinformatie of zelfs bedreigend voor de democratie. Het is daarentegen bedreigend voor onze democratie dat veel politici en partijen dergelijke natuurkundige wetmatigheden negeren of bagatelliseren, en ons wensdromen en luchtspiegelingen beloven die in strijd zijn met die wetmatigheden.

Brandgevaarlijke elektrische auto's

Het huidige klimaatbeleid doet precies het omgekeerde van wat de natuurkunde, het gezonde verstand en het buikgevoel ons ingeven. In het huidige klimaatbeleid zouden fossiele brandstoffen zo snel mogelijk moeten verdwijnen, en is er weinig aandacht voor energiebesparing. Het kabinet en veel politieke partijen beperken zich al zeker tien jaar tot oerconservatief drammen op meer van hetzelfde, zonder technische onderbouwing en kritische reflectie van de huidige ondoelmatige klimaatmaatregelen. Het blijft bij meer contraproductieve biomassa, meer ziekmakende windmolens, meer natuurschadelijke zonneparken, meer energieverspillende waterstof en meer brandgevaarlijke elektrische auto's.

Op 14 oktober vloog een hybride elektrische auto spontaan in brand in een parkeergarage in Hilversum. Een groot gebied werd afgezet, en 2100 mensen werden geëvacueerd uit meerdere kantoorgebouwen. De accubrand verspreidde volgens de brandweer 'specifiek giftige rookgassen', en meerdere brandweerkorpsen uit onder meer Utrecht moesten urenlang met speciale apparatuur blussen om het vuur onder controle te krijgen. Het accupakket van een elektrische auto is moeilijk te blussen, kan opnieuw in brand vliegen en zelfs exploderen. Dat laatste gebeurde in het weekend ervoor in het Belgische Izegem

met een plug-in hybride.

Een gewone hybride auto is in tegenstelling tot een plug-in hybride geen stekkerauto, maar blijkt desondanks ook spontaan in brand te kunnen vliegen. Dat gebeurt volgens een Amerikaanse onderzoek van AutoInsuranceEZ bij 25 van de 100.000 hybrides. Plug-in hybrides vliegen volgens datzelfde onderzoek 140 maal vaker in brand, in 3475 van de 100.000 gevallen (3,5 procent). Dat lijkt mij verzekeringstechnisch en maatschappelijk onaanvaardbaar, temeer daar elektrische autobranden zulke giftige rookgassen verspreiden, zo'n groot gevaar vormen voor de wijde omgeving en zo moeilijk te blussen zijn.

Het is bizar dat veel politieke partijen desondanks blijven pleiten voor elektrisch rijden en grootschalige batterijopslag. Een scheikundige evaluatie, het gezonde verstand en het buikgevoel geven aan dat de maatschappelijke risico's, de publieke kosten en de enorme milieuschade van al die batterijen veel te groot zijn ten opzichte van de CO₂-reductie. Die CO₂-reductie is zelfs voor volledig elektrische auto's hooguit 30-40 procent ten opzichte van brandstofauto's, want de laadstroom komt nog tot ver na 2035 hoofdzakelijk uit fossiele brandstoffen.

13, 5 miljoen Nederlanders kunnen verstandig kiezen

Het is aan 13,5 miljoen kiesgerechtigde Nederlanders om hier in het stemhokje en in hun dagelijks leven en werk verstandige keuzes in te maken. Nederland en Europa kunnen de komende tien jaar in de verste verte niet genoeg windmolens, zonneparken, hoogspanningskabels, waterstoffabrieken, batterijpakketten en kerncentrales bouwen om meer dan honderd miljoen elektrische auto's van CO₂-vrije stroom te voorzien. Dat kan elke natuurkundestudent in een paar uur uitrekenen op basis van algemeen beschikbare informatie.

Ik heb dat laatste al vaker opgeschreven, en ik herhaal het bewust nog maar eens. Iedereen die deze rekensom wil hebben kan die van mij krijgen. Het grondig doorrekenen van de huidige energietransitie vergt wel specialistische technische kennis, maar is minder ingewikkeld dan menigeen denkt of doet voorkomen. Elk technisch-wetenschappelijk instituut kan het, en er zijn vele internationale publicaties beschikbaar. Mijn eigen analyses zijn daar mede op gebaseerd, en staan overzichtelijk op een rij in de [*Nieuwe Kies Wijzer Klimaat*](#).

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!